

Osuuskunnan kokoukset Poikkeusmenettelyt 2021

Pellervon Aamu

25.3.2021

Osuustoimintakeskus Pellervo ry
Lakiasiaainjohtaja Anne Kontkanen

TEEMAT

- ▼ Poikkeusolot ja poikkeuslaki myös 2021
- ▼ Ennakkoilmoittautuminen helpottaa kokousjärjestelyitä
- ▼ Etäosallistuminen minimoi tartuntariskin
- ▼ Asiamiehen käyttäminen ja äänileikkuri
- ▼ Kokouksen käytännön järjestelyissä paljon huomioitavaa

**Poikkeuslailla turvataan
osuuskunnan jäsenten
päättöksentekoa**

Valmistelussa jo kolmas poikkeuslaki

”Laki väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista Covid-19 -epidemian leviämisen rajoittamiseksi”

- Nyt voimassa oleva poikkeuslaki (677/2020) lähes samansisältöinen kevään 2020 kokouksiin sovelletun poikkeuslain (290/2020) kanssa
 - Laki voimassa 30.6.2021 saakka

- Oikeusministeriössä valmistellaan kolmatta poikkeuslakia
 - Hallituksen esitys eduskunnalle todennäköisesti huhtikuun 2021 aikana
- HE-luonnos:
 - sisällöltään kuten voimassa oleva poikkeuslaki lisäyksellä, että
 - **Kokoukset mahdollista siirtää pidettäväksi viimeistään 30.9.2021**
- Poikkeuslaki todennäköisesti voimassa 30.6.2022 saakka

Keskeiset poikkeukset osuuskuntien osalta

Osuuskuntalain tai osuuskunnan sääntöjen määräysten estämättä:

- Jäsenellä ehdoton oikeus käyttää valitsemaansa asiamiestä
- Etäosallistuminen mahdollista hallituksen päätöksellä
- Hallitus voi edellyttää pakollista ennakkoilmoittautumista
- **Ehdotus (ei vielä voimassa):** osuuskuntien osuuskunnan-/edustajiston kokoukset voidaan siirtää pidettäväksi viimeistään 30.9.2021
- Osalla osuuskunnista vuosikokoukset pidettävä toukokuun loppuun mennessä
 - Nyt valmisteltavana olevan poikkeuslain voimaantulo?
 - Poikkeuslaista riippumatta kokouksen siirtäminen mahdollista
 - Hallitus voi huomioida poikkeusolot
 - ei vaikutusta päätösten pätevyyteen

Katsaus menneen vuoden kokouksiin

- Kysely Pellervon jäsenyhteisöille vuoden 2020 osuuskunnan kokouksista
- Vastanneista (n= 100)
 - 57 % ilmoitti, että tekniset valmiudet etäosallistumiseen, mutta vain 24 % käytti etäosallistumismahdollisuutta
 - 36 % piti kokouksen 1.7–30.9.2020 välisenä aikana
 - 41 % edellytti pakollista ennakkoilmoittautumista

Kokoontumisrajoituksia ei sovelleta osuuskuntien kokouksiin

- Epäselvyys onko yhteisöjen vuosikokoukset kokoontumislaisa tarkoitettu yleisötilaisuus,
- AVI:n aikaisemman tulkinnan mukaan kokoontumisrajoituksia sovelletaan myös yhteisöjen kokouksiin
- Muuttunut tulkinta 11.3.2021:
 - yhteisöjen, mm. osuuskuntien osuuskunnan- ja edustajiston kokoukset eivät ole kokoontumislaisa tarkoitettuja yleisötilaisuuksia
 - niitä EI koske aluehallintoviraston määräämät kokoontumisrajoitukset
 - kokouksen järjestäjän tulee kuitenkin noudattaa tartuntatautilain 58 c §:ssä määriteltyjä hygieniavaatimuksia
- <https://avi.fi/usein-kysyttya-koronaviruksesta#item-FkUhWGKAqmTQ-33782483>

**Pakollinen
ennakkoilmoittautuminen
kokoukseen hallituksen
päätöksellä**

Ennakkoilmoittautuminen helpottaa kokousjärjestelyitä

- Hallitus voi päättää, että kokoukseen osallistuminen edellyttää pakollista ennakkoilmoittautumista
- Ennakkoilmoittautuminen aikaisintaan viikkoa ennen kokousta
 - Jos kokous 9.6. -> ennakkoilmoittautuminen aikaisintaan 2.6.
 - Jos säännöissä määräys pidemmästä määräajasta, noudatetaan sitä (max 10 päivää)
 - Ilmoittautumisen oltava perillä määräpäivänä
- Koskee sekä osuuskunnan että edustajiston kokoukseen osallistumista
- Jäsen tai jäsenen asiamies jäsenen puolesta
- Kokoukseen voivat osallistua vain määräaikaan mennessä ilmoittautuneet jäsenet tai heidän valtuuttamansa asiamiehet

Kokouskutsun tiedot ennakoilmoittautumisesta

- Kokouskutsussa ennakoilmoittautumisesta oltava
 - Viimeinen ilmoittautumispäivä
 - Ohjeet ilmoittautumisesta
 - Lisäksi jäseniä pyydetään ilmoittamaan
 - Sähköpostiosoite ja puhelinnumero, josta tavoittaa
 - Osallistuuko kokoukseen etänä vai tuleeeko kokouspaikalle
- Kokouskutsu lähetettävä **viimeistään viikkoa ennen ilmoittautumispäivää**
 - Jos pidennetty kokouskutsuaika, viimeistään kuukautta ennen ilmoittautumispäivää
 - Esim. jos kokous 9.6. ->ennakoilmoittautuminen aikaisintaan 2.6. ja kokouskutsu viimeistään 26.5. (jos pidennetty kokouskutsuaika, viimeistään 2.5.)

**Etäosallistuminen aina
mahdollista hallituksen
päätöksellä**

Etäosallistuminen vaihtoehtona fyysiselle läsnäololle

- Ei mahdollista kokouksen järjestäminen pelkästään etäkokouksena
 - Kokous on aina pidettävä jossain fyysisessä kokouspaikassa
 - Osuuskunnan kotipaikassa, säännöissä määrätyllä paikkakunnalla tai erittäin painavista syistä muullakin paikkakunnalla
- Etäosallistuminen: jäsenellä **mahdollisuus** osallistua ”**postin, tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla**”
- Etäosallistuminen:
 - Hallituksen päätöksellä (myös normaalioloissa)
 - Säännöissä olevan määräyksen perusteella
 - Poikkeuslaki: Hallituksen päätöksellä vaikka säännöissä olisi kielletty

Etäosallistuminen

- Mahdollisuus etäosallistumiseen ja ohjeet oltava kokouskutsussa
- Teams ja muut tekniset alustat, videoyhteys, Skype, sähköposti, puhelinyhteys, posti jne.
 - Mahdollinen myös ennakkoäänestys
- Osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus voitava selvittää
- Osuuskunnan varauduttava kokousjärjestelyissä kuitenkin myös fyysiseen osallistumiseen
 - noudattaen tartuntatautilain 58 c §:ssä määriteltyjä hygieniavaatimuksia

**Asiamiehen
käyttäminen
kokouksessa sallittua**

Jäsenellä oikeus käyttää asiamiestä

- Jäsen voi aina valtuuttaa valitsemansa asiamiehen edustamaan itseään osuuskunnan kokouksessa
 - Asiamiehenä toimivien henkilöiden piiriä ei voi rajata
- Sallittu myös edustajiston jäsenelle
 - Asiamiehenä voi toimia vain toinen edustajiston jäsen
- Lähtökohta: Asiamies voi edustaa max 3 jäsentä
- Poikkeukset: asiamies voi edustaa useampaa
 - Sääntömääräys
 - Hallitus päättää
- Jos asiamiehenä toimii osuuskunnan jäsen, hän voi lisäksi asiamiehenä edustaa kolmea muuta jäsentä
- Huom! jäsenen laillinen edustajaa (esim. OY:n TJ) ei ole asiamies => rajoitukset ei koske laillisia edustajia

Äänileikkuri poikkeuslain mukaan

- yhden asiamiehen äänimäärä voi olla **enintään kymmenen prosenttia kokouksessa edustettujen jäsenten** yhteenlasketusta äänimäärästä
- Jos kokoukseen osallistuvilla jäsenillä ja asiamiehillä on yhteensä
 - vähemmän kuin 20 ääntä => asiamies voi äänestää enintään yhdellä äänellä
 - vähemmän kuin 30 ääntä => asiamies voi äänestää enintään kahdella äänellä
- Äänileikkuri toimii edellä kerrotuin tavoin myös silloin, kun asiamies voi hallituksen päätöksen mukaan edustaa useampaa kuin kolmea jäsentä
- Jos asiamiehenä on osuuskunnan jäsen tai jäsenen laillinen edustaja, äänileikkuri leikkaa vain niitä ääniä, joita hän käyttää asiamiehenä

Valtuutus

- Kirjallinen, päivätty valtakirja tai ”muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan jäsentä”
- Valtuuttaja voi antaa valtakirjassa myös määräyksiä asiamiehelle esim. äänestyksestä
- Voimassa kokouksen ajan ellei valtakirjasta muuta ilmene
 - Myös jatkokokouksessa
- Valtuutettuna ei voi toimia vajaavaltainen henkilö
 - alaikäinen tai edunvalvonnassa oleva

Kokouksen käytännön järjestämisestä

Pohdittavaa, päätettävää, muistettavaa

- Kokouksen ajankohta – onko kokous lykättävä, mahdollisesti jopa syksyyn?
- Etäosallistuminen kokoukseen – myös kokouskutsussa vahva suositus etäosallistumiselle, jos se voidaan teknisesti toteuttaa
- Ennakkoilmoittautuminen – helpottaa kokouksen etukäteissuunnittelua
- Huolellinen ja riittävän informatiivinen kokouskutsu
 - Tarkistettava, että kaikki osuuskuntalain edellyttämät tiedot, erityisesti muistettava etäosallistuminen ja ennakkoilmoittautuminen
 - Päätösesitykset
 - Valintaesitykset mahdollisuuksien mukaan

Äänestykset kokouksessa

- Lähtökohta: kaikki äänestykset avoimia, salainen äänestys vain enemmistöpäätöksellä
 - Tarkistettava kuitenkin säännöt
 - Esim. nimenhuuto, sähköposti, tekstiviesti
- Päätös äänestystavasta jo kokouksen järjestäytymisen yhteydessä: PJ esittää, että kaikki kokouksen äänestykset (asiaäänestykset ja vaalit) avoimia äänestyksiä esim. siten, että PJ tiedustelee erikseen kokousedustajilta tämän kannan,
- Myös etäosallistujien äänet voitava luotettavasti selvittää
- Jos äänestystä ei voida luotettavalla tavalla toimittaa tai salainen – asian käsittelyn voidaan siirtää jatkokokoukseen äänestyksen toimittamiseksi
 - Esim. postiäänestys kuten edustajistovaalissa

Aina muistettava myös nämä

- Kokouskutsun sisältöä koskevat vaatimukset (OskL 5:19§)
- Kutsuaika ja erityinen kutsuaika (OskL 5:20 ja 21 §§)
- Kutsutapa (OskL 5:22 §)
- Kokousasiakirjat ja niiden nähtävillä pitäminen ja lähettäminen (OskL 5:23 §)
- Puheenjohtaja, ääniluettelo ja pöytäkirja (OskL 5:25 §)
- Päätöksentekovaatimukset (OskL 5:28–32 §§)
- Sääntöjen vaatimukset osuuskunnan/edustajiston kokouksesta

Kysymyksiä?

Osuustoiminnan etujärjestö

Edistämme suomalaista
yrittäjyyttä ja hyvinvointia.

Osuuskunta on kahden päämäärän
yritysmuoto – tehdään kannattavaa
liiketoimintaa ja kannetaan vastuuta
yhteisöstä.

Näin omistettuja yrityksiä
on Suomessa noin 4500.

Jopa 90 % suomalaisista aikuista
kuuluu niiden omistajiin.

Anne Kontkanen

Lakiasiaainjohtaja
Puh. +358 40 687 5116,
anne.kontkanen@pellervo.fi

Kiitos!

www.pellervo.fi,
Simonkatu 6, 00100 Helsinki, Puhelin: (09) 476 7501

